

Yttrande över SOU 2017:1
För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för
arbete, hållbar tillväxt och välfärd
Slutbetänkande av Parlamentariska landsbygdskommittén, 2017

**Yttrandet gäller avsnitt 9
Civilsamhället utvecklar landsbygderna**

Var med på en presentation av utredningen via länk på länsstyrelsen i Västra Götaland i Göteborg. Där inbjöd ni alla att komma med synpunkter på kommitténs förslag. Vi antar utmaningen!

Intressant och viktigt att ni ser civilsamhället som en utvecklande positivkraft i samhället. Vi har tillsammans en stor erfarenhet av lokalt utvecklingsarbete i skärgård och landsbygd. Vi är överens med kommittén om vikten av att arenorna för dialog och samarbete måste stärkas. Kommitténs förslag är bra men vi menar att för att på ett långsiktigt hållbart sätt kunna ta tillvara lokal kunskap och lokalt engagemang så behövs ett nytt helhetsgrepp. Detta i ljuset av att kommunsammanslagningar minskat antalet kommuner från ca 2500 till dagens 290, och att en ny utredning tillsatts som – frivilligt dock – diskuterar kommunsammanslagningar. Stora kommuner behövs för att lösa viktiga servicefrågor, men kommunerna blir för stora för andra ”mindre” frågor. Dagens människor är bättre rustade till hälsa, fritid, kunskap och ekonomi än förr i världen. De kan och vill ta ansvar för sina bygder. Utifrån vårt arbetsliv och forskning har vi funderat över hur man skulle kunna förena en demokratisk formell organisation och det informella lokala engagemanget. Vi har kommit fram till en modell för hur en första samhällsnivå skulle kunna organiseras lokalt, med lokalt inflytande, lokal fördjupad översiktsplan och lokal ekonomi. Utredningen 75 punkter är bra, men vi menar att om det är allvarligt menat med en hållbar samhällsutveckling måste politiken också ge ansvar och makt åt invånare att sköta lokal förvaltning inom vissa lämpliga sakområden. En hållbar samhällsutveckling förutsätter att man kompletterar den strukturella demokratiska uppbyggnaden av samhället. Inför möjligheter att upprätta lokal direktvalda nämnder enligt modellen, typ som i Svågadalen, med lokalt framtagen fördjupad översiktsplan som på Koster och med lokal ekonomi som i Röstånga UtvecklingsAB. Vårt förslag är att landsbygdsområdena, de som alltid hamnar längst ut i periferin, skall få inrätta lokala direktvalda nämnder om de vill. Och om det inte kan implementeras är vårt förslag att ni ger utredningen/kommittén ”Stärkt kapacitet i kommunerna för att möta Samhällsutvecklingen” (Dir 2017:13) input/i uppdrag att också utreda vad som händer lokalt och hur man kan möta de problemen och hur man kan involvera civilsamhället på ett positivt sätt. Hur ”Den första samhällsnivån” kan bli verklighet. Se bifogade skriften ”Den första samhällsnivån”.

Med vänliga hälsningar
Koster 20170322
Ulla Herlitz och Hans Aren

Ulla Herlitz /Styrsö
Box 16
430 84 Styrsö
ulla.herlitz@telia.com

Hans Arén/Koster
Röd 10
452 05 Koster
hans@aren.se